Minnesvård vid Sveriges största låtuppteckna[illegible]

M

Rubrik Pag

Olof Andersson, Sveriges största låtuppteckn[illegible] fick förtvåras[illegible] sitt sista vilorum på Ystads kyrkogård. I går på den berömde skåningens födelsedag, född den 23 augusti 1884 och avled strax efter det han fyllt 80 år 1964 – avtäcktes en minnesvård, ett spelmanståg med intresse för svensk folkmusik. Högtidligheten arrangerades av Musikhistoriska museet.

Ett 20-tal personer, de närmaste bland de bortgångnes, make Anna Andersson och dottrar, svärsöner och övriga släktrepresentanter för Musikhistoriska museet, Södermanlands spelmansförbund, Stiftelsen Sven Kjellströms minne, Sveriges spelmansriksförbund och Svenska fornminnesföreningen samlades vid kl 18 vid kyrkogårdsgrindarna.

Högtidligheten ledde docent Ernst Emil Norlind. Den inleddes med att spelmannen Bertil Rydberg, Örebro blåste en nåver och därefter satte sig processionen i rörelse, företrädd av sju spelmän från Malmö, Katrineholm, Stockholm och Örebro, som spelade de skånemarsch från Östra Herrestad.

Den vackra minnesvården försedd med lyra och inskriptionen "Sveriges största låtuppteckna-re" har utförts av stenhuggarmästare Sigfrid Eriksson, Ystad, som avtäckte stenen, sedan initiativtagaren till insamlingen folkskollärare Gustaf Wetter Katrineholm, hyllat tackelsen fälla.

Vid kransnedläggningen förrättades Svenska fornminnesföreningens ordförande Oskar Persson, Stockholm, som inrådde om att Olof Andersson skulle bevarad blev ett liv att folkmusiken och att hans kunnighet i starkt anspråkla som bedömare av spelmansstämningar och som lyckades [illegible] vilja och sin lätsamhet i umgänget med människor.

Sveriges spelmäns riksförbunds tack framfördes av Nils Hellborg Malmö och för Musikhistoriska museet, Sveriges Radio och Svenskt Visarkiv talade fil lic Jan Ling, som tecknade minnet av en föregångsman på folkmusikforskningens område. Olof Andersson har fostrat och entusiasmerat en ny generation spelmän och svensk folkmusik kommer alltid att vara förknippad med hans namn, sade dr Ling.

"Ett äreminne varaktigare än koppar"

Initiativtagaren till resandet av minnesvården, folkskollärare Gustaf Wetter, ordförande i Södermanlands spelmansförbund, Sveriges största, och tillika mångårig god vän med Olof Andersson citerade Runeberg: "Ej med klagan skall ditt minne firas. . ." och framhöll bl a att Olof Andersson skapat sig ett äreminne, som är varaktigare än koppar och skall fortleva så länge intresset för folkmusik består. Han framförde ett tack från Sörmlandsförbundet, vars repertoar till stor del arrangerats av Olof Andersson, och uttryckte sin glädje över att minnesstenen blivit verklighet.

Tillsammans med hrr Sven Axell Stockholm och Bertil Rydberg representerade hr Wetter också Stiftelsen Sven Kjellströms minne och hr Rydberg erinrade om att Olof Andersson gett oss flera upptecknade låtar än någon annan samt nedlade på graven en blomsterlyra, där blommorna symboliserade kärleken och de mogna axen skörden.

De sju spelmännen stämde därefter upp Tystbergavisan, arrangerad av Olof Andersson, en mycket vacker låt från Sörmland som bl a spelades vid kransnedläggningen på prins Wilhelms begravning.

Vid den vackra minnesstenen, som utförts av stenhuggarmästare Sigrfrid Eriksson, hyllas här Olof Anderssons minne av företrädaren för Stiftelsen Sven Kjellströms minne. Fr. v. Sven Axell Stockholm, Gustaf Wetter Katrineholm — initiativtagare till minnesvården — och Bertil Rydberg Örebro.

Kransar och blommor nedlades också av den efterlevandes maka och barn och på de anhörigas vägnar talade och tackade sångpedagog Sigvard Wallbeck-Hallgren, som framhöll att minnesbilden av Olof Andersson i dag står i klart och rent ljus. Han älskade sitt Skåne, där han startade sina upptecknings-resor, och han har nu återbördats till sitt kära Skåne, där han vilar nära det hav, vid vilket han var bosatt större delen av sina mannaår. Själv är han borta, men hans låtar skall fortsätta att sjungas från tusentals stråkar i hela vårt land!

Anledningen till att Olof Andersson fått sitt sista vilorum i Ystad är att han förälskade sig i dessa trakter, där han under de senare åren av sitt liv varje sommar bodde hos en dotter, klädkonstnären Stina-Greta Olofsdotter, och hennes make Sigvard Wallbeck-Hallgren på Kåsagården i Abbekås. De flesta av sina låtuppteckningar gjorde han för övrigt i trakten av Abbekås.

Olof Andersson föddes i Ahus och var fram till 1919 frisör där men ägnade sig sedan helt åt musiken. Hans intresse för folkmusik väcktes, då den berömde spelmannen och folkmusikforskaren Nils Andersson föreläste i Ahus och dessförinnan hade han lärt sig spela fiol av den vittbekante Erik Dahlberg. Det sista arbete Olof Andersson lade handen vid var för övrigt en innehållsrik och för spelmän mycket lärorik brevsamling mellan honom och Nils Andersson.

Som allmogespelman och föreläsare framträdde Olof Andersson bl a tillsammans med Ernst Norlind och under många år medverkade han i radio med en rad uppmärksammade program om folkmusik från olika svenska landskap. Det var på uppdrag av Nils Andersson han började uppteckna och insamla folkmelodier från sin hemtrakt och sedan Nils Andersson 1921 avlidit fick Olof uppdrag att redigera hans efterlämnade samlingar, vilka han senare utökade, så att de kom att omfatta 18.000 melodier.

År 1931 gjorde han en resa till Estland — han befann sig ständigt på resande fot — för att uppteckna de gamla koralmelodier, som levde kvar bland svenskarna där. Hans stora verk var samlingen "Svenska låtar", i vilket ca 8.000 av de insamlade låtarna publicerades, och över huvud taget räddade Olof Andersson ett kulturarv, som annars skulle gått förlorat. De sista åren av sin levnad ägnade han åt uppgiften att spåra upp varianter till melodierna i olika landskap, en jätteuppgift med tanke på att en enda melodi kan ha 3.000 varianter.

Åren 1938—1962 var Olof Andersson amanuens vid Musikhistoriska museet i Stockholm. För sina insatser belönades han bl a med Illis quorum 8:e storleken och var associé i Musikaliska akademien.

YSTADS ALLEHANDA

onsdagen den 24 augusti 1966